

SİRKÜLER
Sayı: 2014/183

İstanbul, 14.10.2014
Ref: 4/183

Konu:

KAMU GÖZETİMİ KURUMU TARAFINDAN BAĞIMSIZ DENETİME TABİ OLACAK ŞİRKETLERİN BELİRLENMESİNE DAİR BAKANLAR KURULU KARARINA İLİŞKİN USUL VE ESASLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA USUL VE ESASLAR YAYINLANMIŞTIR

Bilindiği üzere Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararı'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar (Konu hakkında [18.03.2014 tarih ve 2014/58](#) sayılı sirkülerimiz yayınlanmıştı) 14.03.2014 tarihli ve 28941 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştı. Ayrıca 26.08.2014 tarihli ve 29100 sayılı Resmî Gazete'de ise TMS Uygulama Kapsamı hakkındaki Kurul Kararı (Söz konusu karar hakkında [01.09.2014 tarih ve 2014/159](#) sayılı sirkülerimiz yayınlanmıştı) yayınlanmıştı.

Söz konusu düzenlemeler çerçevesinde **yapılan değişikliklere uyum sağlanması amacıyla** Kamu Gözetimi Kurumu tarafından 10.10.2014 tarih ve 29141 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararına İlişkin Usul ve Esaslarda Değişiklik Yapılması Hakkında Usul ve Esaslar" başlıklı kurul kararı ile daha önce 12.03.2013 tarihli ve 28585 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan *Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararına İlişkin Usul Ve Esaslar*" başlıklı kurul kararında bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu çerçevede söz konusu usul ve esaslarda yapılan değişiklikler aşağıdaki gibidir.

1 – 12/3/2013 tarihli ve 28585 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararına İlişkin Usul ve Esasların 5. maddesinin birinci ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“MADDE 5 - (1) Şirketlerin denetime tabi olup olmadığının belirlenmesinde tek başına veya bağlı ortaklıkları ve iştirakleriyle birlikte aktif toplamına, yıllık net satış hasılatına ve çalışan sayısına ilişkin genel ölçütler aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

<i>Aktif toplamı</i>	<i>: 75 milyon TL ve üzeri</i>
<i>Yıllık net satış hasılatı</i>	<i>: 150 milyon TL ve üzeri</i>
<i>Çalışan sayısı</i>	<i>: 250 çalışan ve üzeri</i>

(2) Bakanlar Kurulu Kararına göre şirketlerin denetime tabi olması için yukarıda belirtilen üç ölçütten ikisini üst üste iki hesap dönemi sağlaması gerekir. Birbirini takip eden hesap dönemlerinde sağlanan iki ölçütün aynı ölçütler olması şart değildir. Aşağıdaki tabloda örnek

bir şirket için hesap dönemleri itibarıyla ölçütlerin sağlanması ve denetime tabi olma durumu gösterilmiştir:

<i>Hesap dönemleri</i>	<i>Bilanço aktif toplamı 75milyon TL veya üzeri midir?</i>	<i>Yıllık net satışhasılatı 150milyon TL veya üzeri midir?</i>	<i>Çalışan sayısı 250 veya üzeri midir?</i>	<i>Kriterlerden en az ikisini sağlıyor mu?</i>	<i>Denetime tabi midir?</i>
<i>1/1-31/12 20X1</i>	<i>Evet</i>	<i>Hayır</i>	<i>Hayır</i>	<i>Sağlamıyor</i>	<i>Referans yıl</i>
<i>1/1-31/12 20X2</i>	<i>Evet</i>	<i>Evet</i>	<i>Hayır</i>	<i>Sağlıyor</i>	<i>Referans yıl</i>
<i>1/1-31/12 20X3</i>	<i>Evet</i>	<i>Hayır</i>	<i>Evet</i>	<i>Sağlıyor</i>	<i>Tabi değildir</i>
<i>1/1-31/12 20X4*</i>	<i>Hayır</i>	<i>Hayır</i>	<i>Evet</i>	<i>Sağlamıyor</i>	<i>Tabidir</i>
<i>1/1-31/12 20X5</i>	<i>Hayır</i>	<i>Hayır</i>	<i>Evet</i>	<i>Sağlamıyor</i>	<i>Tabidir</i>
<i>1/1-31/12 20X6</i>	<i>Evet</i>	<i>Hayır</i>	<i>Evet</i>	<i>Sağlıyor</i>	<i>Tabi değildir</i>

** 31/12/20X4 tarihinde sona eren hesap döneminde ölçütlerden en az ikisinin sınırlarının yüzde yirmi veya daha fazla altında kalınmadığı varsayılmıştır.”*

2 – Aynı Usul ve Esasların 10. maddesinin birinci ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 10 - (1) Denetime tabi şirketler, tek başına veya bağlı ortaklıkları ve iştirakleriyle birlikte 5 inci maddede belirtilen ölçütlerden en az ikisine ait sınırların iki hesap döneminde art arda altında kalması durumunda, müteakip hesap döneminden itibaren denetimin kapsamından çıkar. Birbirini takip eden hesap dönemlerinde sınırların altında kalınan iki ölçütün aynı olması şart değildir. Aşağıdaki tabloda örnek bir şirket için hesap dönemleri itibarıyla ölçütlerin sağlanması ve denetimin kapsamından çıkma durumu gösterilmiştir:

Hesap dönemleri	Bilanço aktif toplamı 75 milyon TL veya üzeri midir?	Yıllık net satış hasılatı 150 milyon TL veya üzeri midir?	Çalışan sayısı 250 veya üzeri midir?	Kriterlerden en az ikisini sağlıyor mu?	Denetime tabi midir?
1/1-31/12 20X1	Evet	Hayır	Evet	Sağlıyor	Referans yıl
1/1-31/12 20X2	Evet	Evet	Hayır	Sağlıyor	Referans yıl
1/1-31/12 20X3	Evet	Hayır	Evet	Sağlıyor	Tabidir
1/1-31/12 20X4*	Hayır	Hayır	Evet	Sağlamıyor	Tabidir
1/1-31/12 20X5	Hayır	Evet	Hayır	Sağlamıyor	Tabidir
1/1-31/12 20X6	Evet	Hayır	Evet	Sağlıyor	Tabi değildir

* 31/12/20X4 tarihinde sona eren hesap döneminde ölçütlerden en az ikisinin sınırlarının yüzde yirmi veya daha fazla altında kalınmadığı varsayılmıştır.

(2) Denetime tabi şirketler, 7 nci madde çerçevesinde tek başına veya bağlı ortaklıkları ve iştirakleriyle birlikte, bir hesap döneminde 5 inci maddede belirtilen ölçütlerden en az ikisinin sınırlarının yüzde yirmi veya daha fazla altında kalması durumunda, müteakip hesap döneminden itibaren denetim kapsamından çıkar.”

3 – Aynı Usul ve Esasların 11.i maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“**MADDE 11 – (1)** Denetime tabi olan şirketler, daha sonraki hesap dönemlerinde denetim kapsamında olup olmadıklarını değerlendirirken, aktif toplamının ve yıllık net satış hasılatının hesabında varsa TMS’ye uygun olarak hazırladıkları finansal tablolarda yer alan tutarları esas alır. TMS’yi uygulayan şirketler açısından, bağlı ortaklık ve iştirak kavramları 6102 sayılı Kanun ve TMS’deki anlamlarıyla dikkate alınır. Bu durumda, ölçütler belirlenirken bağlı ortaklıkların tam konsolidasyon yöntemine, iştiraklerin ise özkaynak yöntemine göre konsolide edildikleri finansal tablolar kullanılır. **TMS’ye uygun olarak hazırlanmış finansal tabloların bulunmaması durumunda ise,** kendileri ile bağlı ortaklıkları ve iştiraklerinin **vergi mevzuatı çerçevesinde** kamu idarelerine sunulmak üzere hazırladıkları **bilanço ve gelir tablolarındaki son iki hesap dönemine ilişkin tutarlar** dikkate alınarak 7 ve 9 uncu madde hükümleri uygulanır. Ortalama çalışan sayısının hesabında 8 inci madde hükümleri uygulanır.”

Bu Usul ve Esaslar 1/1/2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde (10 Ekim 2014) yürürlüğe girmiştir.

Saygılarımızla,

**DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK:

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun 18.09.2014 tarih ve 75935942-050.01.04-[01/30] sayılı kararı.

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Kıdemli Müdür

gogredik@mazarsdenge.com.tr

KURUL KARARI

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumundan:

Karar No: 75935942-050.01.04-[01/30]

Toplantı Tarihi: 18/9/2014

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca 23/1/2013 tarihli ve 28537 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2012/4213 sayılı “Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı”nın 4üncü maddesinin altıncı fıkrasına dayanılarak hazırlanan ve 12/3/2013 tarihli ve 28585 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararına İlişkin Usul ve Esaslar”da;

- 26/8/2014 tarihli ve 29100 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan TMS Uygulama Kapsamı hakkındaki Kurul Kararımız ve

- 14/3/2014 tarihli ve 28941 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine Dair Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar

ile yapılan değişikliklere uyum sağlanması amacıyla gerekli değişiklikler yapılarak ekteki şekilde “Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararına İlişkin Usul ve Esaslarda Değişiklik Yapılması Hakkında Usul ve Esaslar”ın yayımlanmasına karar verilmiştir.

EK

**BAĞIMSIZ DENETİME TABİ OLACAK ŞİRKETLERİN BELİRLENMESİNE
DAİR BAKANLAR KURULU KARARINA İLİŞKİN USUL VE ESASLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI
HAKKINDA USUL VE ESASLAR**

MADDE 1 – 12/3/2013 tarihli ve 28585 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararına İlişkin Usul ve Esasların 5 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“**MADDE 5** - (1) Şirketlerin denetime tabi olup olmadığının belirlenmesinde tek başına veya bağlı ortaklıkları ve iştirakleriyle birlikte aktif toplamına, yıllık net satış hasılatına ve çalışan sayısına ilişkin genel ölçütler aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

Aktif toplamı : 75 milyon TL ve üzeri

Yıllık net satış hasılatı : 150 milyon TL ve üzeri

Çalışan sayısı : 250 çalışan ve üzeri

(2) Bakanlar Kurulu Kararına göre şirketlerin denetime tabi olması için yukarıda belirtilen üç ölçütten ikisini üst üste iki hesap dönemi sağlaması gerekir. Birbirini takip eden hesap dönemlerinde sağlanan iki ölçütün aynı ölçütler olması şart değildir. Aşağıdaki tabloda örnek bir şirket için hesap dönemleri itibarıyla ölçütlerin sağlanması ve denetime tabi olma durumu gösterilmiştir:

Hesap dönemleri	Bilanço aktif toplamı 75milyon TL veya üzeri midir?	Yıllık net satışhasılatı150milyon TL veya üzeri midir?	Çalışan sayısı 250 veya üzeri midir?	Kriterlerden en az ikisini sağlıyor mu?	Denetime tabi midir?
1/1-31/12 20X1	Evet	Hayır	Hayır	Sağlamıyor	Referans yıl
1/1-31/12 20X2	Evet	Evet	Hayır	Sağlıyor	Referans yıl
1/1-31/12 20X3	Evet	Hayır	Evet	Sağlıyor	Tabi değildir
1/1-31/12 20X4*	Hayır	Hayır	Evet	Sağlamıyor	Tabidir
1/1-31/12 20X5	Hayır	Hayır	Evet	Sağlamıyor	Tabidir
1/1-31/12 20X6	Evet	Hayır	Evet	Sağlıyor	Tabi değildir

* 31/12/20X4 tarihinde sona eren hesap döneminde ölçütlerden en az ikisinin sınırlarının yüzde yirmi veya daha fazla altında kalınmadığı varsayılmıştır.”

MADDE 2 – Aynı Usul ve Esasların 10 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 10** - (1) Denetime tabi şirketler, tek başına veya bağlı ortaklıkları ve iştirakleriyle birlikte 5 inci maddede belirtilen ölçütlerden en az ikisine ait sınırların iki hesap döneminde art arda altında kalması durumunda, müteakip hesap döneminden itibaren denetimin kapsamından çıkar. Birbirini takip eden hesap dönemlerinde sınırların altında kalan iki ölçütün aynı olması şart değildir. Aşağıdaki tabloda örnek bir şirket için hesap dönemleri itibarıyla ölçütlerin sağlanması ve denetimin kapsamından çıkma durumu gösterilmiştir:

Hesap dönemleri	Bilanço aktif toplamı 75 milyon TL veya üzeri midir?	Yıllık net satış hasılatı 150 milyon TL veya üzeri midir?	Çalışan sayısı 250 veya üzeri midir?	Kriterlerden en az ikisini sağlıyor mu?	Denetime tabi midir?
1/1-31/12 20X1	Evet	Hayır	Evet	Sağlıyor	Referans yıl
1/1-31/12 20X2	Evet	Evet	Hayır	Sağlıyor	Referans yıl
1/1-31/12 20X3	Evet	Hayır	Evet	Sağlıyor	Tabidir
1/1-31/12 20X4*	Hayır	Hayır	Evet	Sağlamıyor	Tabidir
1/1-31/12 20X5	Hayır	Evet	Hayır	Sağlamıyor	Tabidir
1/1-31/12 20X6	Evet	Hayır	Evet	Sağlıyor	Tabi değildir

* 31/12/20X4 tarihinde sona eren hesap döneminde ölçütlerden en az ikisinin sınırlarının yüzde yirmi veya daha fazla altında kalınmadığı varsayılmıştır.

(2) Denetime tabi şirketler, 7 nci madde çerçevesinde tek başına veya bağlı ortaklıkları ve iştirakleriyle birlikte, bir hesap döneminde 5 inci maddede belirtilen ölçütlerden en az ikisinin sınırlarının yüzde yirmi veya daha fazla altında kalması durumunda, müteakip hesap döneminden itibaren denetim kapsamından çıkar.”

MADDE 3 – Aynı Usul ve Esasların 11 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“**MADDE 11** – (1) Denetime tabi olan şirketler, daha sonraki hesap dönemlerinde denetim kapsamında olup olmadıklarını değerlendirirken, aktif toplamının ve yıllık net satış hasılatının hesabında varsa TMS’ye uygun olarak hazırladıkları finansal tablolarda yer alan tutarları esas alır. TMS’yi uygulayan şirketler açısından, bağlı ortaklık ve iştirak kavramları 6102 sayılı Kanun ve TMS’deki anlamlarıyla dikkate alınır. Bu durumda, ölçütler belirlenirken bağlı ortaklıkların tam konsolidasyon yöntemine, iştiraklerin ise özkaynak yöntemine göre konsolide edildikleri finansal tablolar kullanılır. TMS’ye uygun olarak hazırlanmış finansal tabloların bulunmaması durumunda ise, kendileri ile bağlı ortaklıkları ve iştiraklerinin vergi mevzuatı çerçevesinde kamu idarelerine sunulmak üzere hazırladıkları bilanço ve gelir tablolarındaki son iki hesap dönemine ilişkin tutarlar dikkate alınarak 7 ve 9 uncu madde hükümleri uygulanır. Ortalama çalışan sayısının hesabında 8 inci madde hükümleri uygulanır.”

MADDE 4 – Bu Usul ve Esaslar 1/1/2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5 – Bu Usul ve Esaslar hükümlerini Kurum Başkanı yürütür.